

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

Årsrapport 2019

Ankestyrelsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1 Forord	1
2 Præsentation	2
2.1 Lovgrundlag	2
2.2 Medlemmer	2
2.3 Sekretariat og ankenævns møder	3
2.4 Ankenævnets sagsområder	4
3 Antal sager	6
3.1 Modtagne og verserende sager	6
3.2 Afgjorte sager	7
3.3 Sagsbehandlingstid	9
4 Ankenævnets praksis på udvalgte sagsområder	11
4.1 Statens uddannelsesstøtte	11
4.2 Særligt om handicaptillæg	17
5 Bilag	18

1 Forord

Ankenævnet har i 2019 modtaget 1007 sager.

Ankenævnet har alligevel formået at nedbringe sagsbehandlingstiden og antallet af verserende sager fra 582 sager 1. januar 2019 til 394 sager ved årets udgang. Det er et fald på mere end 32 procent.

Ankenævnet har i 2019 afgjort 354 flere sager i 2019, end der blev afgjort i 2018, hvilket er en stigning på mere end 44 procent.

Antallet af sager om tilbagebetaling af differencen mellem hjemmeboende og udeboende SU er steget væsentligt. I tidligere år har ankenævnet alene behandlet et ganske lille antal sager om dette spørgsmål.

Stigningen skyldes, at Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte har iværksat en øget kontrol med, at de studerende, som modtager SU med udeboendesats, kan dokumentere, at de er udeboende. En lang række studerende har modtaget tilbagebetalingskrav som følge af kontrollen, og det har naturligt medført en stigning i antallet af klager om dette spørgsmål, som indbringes for ankenævnet.

*Anne Berg, dommer ved Retten i Glostrup
Formand for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.*

2 Præsentation

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger træffer afgørelser inden for en række uddannelsesstøtteordninger. De fleste sager angår SU og det særlige tillæg til studerende med funktionsnedsættelse (handicaptillæg).

2.1 Lovgrundlag

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er oprettet ved en ændring af SU-loven i 1970, og fik i 2013 selvstændigt lovgrundlag ved lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Ankenævnet er uafhængigt, og nævnets afgørelser er endelige inden for det administrative system. Det betyder, at ankenævnets afgørelser er bindende for den myndighed, der traf den oprindelige afgørelse, og at der ikke kan klages over nævnets afgørelser til anden administrativ myndighed.

Ankenævnet tager stilling til indholdet af den afgørelse, der er klaget over. Ankenævnet kan således ikke give den myndighed, der har truffet afgørelsen, generelle instrukser om for eksempel sagsbehandlingstid eller god forvaltningsskik.

2.2 Medlemmer

Ankenævnet består af en formand og to medlemmer. Formanden er dommer. Ved behandling af sager, som omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, deltager derudover et sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer.

Ankenævnet bestod i 2019 af dommer Anne Berg, Retten i Glostrup, afdelingsleder Karoline Pinholt, Syddansk Universitet, og advokat Anders Ehlers Andersen.

Anne Berg er beskikket som nævnets formand efter indstilling af Dommerforeningens bestyrelse og udpegning af retspræsidenten for Retten i Glostrup. Dommer Anne Bendfeldt Westergaard, Retten i Glostrup, er beskikket som stedfortræder for Anne Berg.

Karoline Pinholt er beskikket efter fælles indstilling fra rektorerne for uddannelsesinstitutioner med videregående uddannelser. Christine Wernberg Dalhoff er beskikket som Karoline Pinholts stedfortræder.

Karoline Pinholts forgænger Stine Jørgensen udtrådte af nævnet pr. 31. oktober 2018, hvorefter stedfortræder Christine Wernberg Dalhoff tiltrådte som medlem til og med januar 2019, hvorefter Karoline Pinholt tiltrådte.

Advokat Anders Ehlers Andersen er beskikket efter fælles indstilling fra organisationer, der repræsenterer studerende på de videregående uddannelser. Gwen Gruner-Widding er beskikket som Anders Ehlers Andersens stedfortræder.

Medlemmerne af ankenævnet beskikkes blandt personer, der har særligt kendskab til uddannelses- og studiemæssige forhold samt besidder økonomisk sagkundskab. Ved beskikkelsen skal mindst ét af de andre medlemmer end formanden have bestået juridisk kandidateksamen og have særligt kendskab til forvaltningsret.

Ved behandling af sager om støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser (handicaptillæg og specialpædagogisk støtte) tiltrædes ankenævnet af et fjerde, sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer. Det fjerde medlem har stemmeret ved sagernes behandling.

Danske Handicaporganisationer udpeger efter forslag fra medlemsorganisationerne normalt 3-4 medlemmer ad gangen for en 2-årig periode. De udpegede skiftes til at deltage i nævnets møder. Kriterierne for udpegningen af medlemmer er, at de udpegede selv har en funktionsnedsættelse og samtidig er i gang med en uddannelse eller netop har afsluttet denne, eller at man har et nært kendskab til og erfaring fra arbejde med personer med en funktionsnedsættelse, f.eks. som pårørende.

Pr. 1. januar 2019 til 31. december 2020 er udpeget:

- Ann-Cathrine Trane Nielsen
- Frederik Walter Olsen
- Louise Rasmussen
- Alice Bossing

2.3 Sekretariat og ankenævns møder

Ankenævnet sekretariatsbetjenes af Ankestyrelsen.

Sekretariatet er organisatorisk placeret i Ankestyrelsens afdeling for Arbejdsskader og Børn.

Der er i sekretariatet ansat 5 jurister, som forbereder sagerne til nævnets afgørelse. I sekretariatet foretages blandt andet en grundig gennemgang af sagerne, indhentelse af yderligere oplysninger og udarbejdelse af udkast til afgørelse, som forelægges nævnet.

Ankenævnet holder møde efter behov.

Ankenævnet har i 2019 afholdt 16 ordinære møder og to møder med skriftlig votering. Når et møde voteres skriftligt, er der ikke på forhånd afsat et mødetidspunkt, men alene

et tilbagemeldingstidspunkt. Hvis der ikke er enighed i nævnet om afgørelsen af en sag, vil sagen blive behandlet på det førstkommende ordinære møde.

I 2019 har ankenævnet som udgangspunkt behandlet 60 sager på et møde. Ved 3 af møderne i 2019 har antallet af sager været yderligere øget til 70-80 sager.

Til sammenligning kan det oplyses, at der blev afholdt 13 ordinære møder i 2018 med langt færre sager pr. møde. Fra september 2018 steg antallet af sager pr. møde til 60, mens der i første halvår 2018 alene blev behandlet ca. 40 sager pr. møde. Som følge af de flere afholdte møder og et højere antal sager pr. møde har ankenævnet nedsat antallet af verserende sager med mere end 32 procent.

For at gøre det muligt at afgøre et større antal sager pr. møde, har ankenævnet ændret proceduren for afholdelse af møderne.

Ankenævnets medlemmer indsender nu tilbagemeldinger til sekretariatet forud for mødet. På baggrund heraf kan de sager, hvor alle er enige, udsendes straks. De sager, hvor der er uenighed eller forhold, der bør drøftes nærmere, bliver herefter på ny gennemgået af sekretariatet inden mødets afholdelse med henblik på at opnå den materielle rigtige afgørelse inden for rimelig tid.

2.4 Ankenævnets sagsområder

Ankenævnet behandler klager over afgørelser fra fire underinstanser. Det er Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte, Udbetaling Danmark Studiegæld, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet og Slots- og Kulturstyrelsen.

Ankenævnet afgør klager inden for disse områder:

Tabel 2.1 Ankenævnets sagsområder

Sagstype	Første instans	Deltagelse af sagkyndigt medlem
Statens Uddannelsesstøtte (SU), herunder om retten til SU, satser for SU og krav om tilbagebetaling af SU	Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte	
Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU)	Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte	
Administration af tilbagebetalingsordninger for SU	Udbetaling Danmark, Studiegæld	
Ret til handicaptillæg	Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte	Ja

Tilskud til specialpædagogisk bistand til studerende på ungdomsuddannelser	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja
Specialpædagogisk bistand til studerende på videregående uddannelser	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja
Tilskud til hjælpemidler mv. til elever ved frie grundskoler	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja
Fordeling af tilskud til ekstraudgifter til svært handicappede elever og kursister ved private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseksamen (hf-kurser)	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja
Tilskud til specialundervisning på efterskoler	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja
Tilskud til forældres egenbetaling (elevstøtte) på efterskoler	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	
Tilskud til specialundervisning mv. på folkehøjskoler	Slots- og Kulturstyrelsen	ja

3 Antal sager

3.1 Modtagne og verserende sager

Den 1. januar 2019 havde ankenævnet 582 verserende sager. I 2019 modtog ankenævnet i alt 1.007 sager. Den 31. december 2019 havde ankenævnet 394 verserende sager.

De indkomne sager fordeler sig således:

Tabel 3.1 Indkomne sager

Sagsområder	2017	2018	2019
Sager om retten til SU	625	693	714
Handicaptillæg	247	223	234
Statens Voksenuddannelsesstøtte	29	18	14
Sager om vilkår for tilbagebetaling	40	38	41
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	5	14	4
I alt	946	986	1.007

Der er således igen sket en stigning i antallet af indkomne sager, ligesom det var tilfældet de foregående år.

Antallet af sager om udlændinges ret til SU er i 2019 faldet. I 2018 modtog ankenævnet 351 sager om udlændinges ret til SU mod 264 sager i 2019. Årsagen til faldet er uklar, men der kan være tale om et tilfældigt udslag.

Til gengæld er antallet af sager om bopælskontrol steget kraftigt. Denne type sager så ankenævnet stort set ikke tidligere, men som følge af Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøttes forøgede kontrolindsats, er antallet af klagesager på dette område steget betydeligt. Da flere sager udtages til kontrol, og flere studerende på den baggrund modtager tilbagebetalingskrav fra Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte, vil det naturligt medføre flere klagesager.

Ankenævnet modtog således i 2019 188 sager om studerendes bopæl, og langt størstedelen af sagerne udsprang af styrelsens bopælskontrol.

3.2 Afgjorte sager

Tabel 3.2 Afgjorte sager fordelt på sagsgrupper

	2017	2018	2019
Statens Uddannelsesstøtte	585	543	792
Handicaptillæg	244	190	268
Statens Voksenuddannelsesstøtte	31	14	19
Vilkår for tilbagebetaling	22	31	56
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	5	12	9
I alt	887	790	1.144

Tabel 3.3 Afgjorte sager fordelt på udfald

	Antal/2019	2019	2018
Stadfæstelse	886	77,4 pct.	63,7 pct.
Ændret/ophævet	81	7,1 pct.	10,8 pct.
Hjemvist	62	5,4 pct.	7 pct.
Afvist på grund af fristoverskridelse	84	7,3 pct.	13 pct.
Dispensation for fristoverskridelse	3	0,3 pct.	1,8 pct.
Afvist på grund af kompetencemangel	1	0,1 pct.	0,6 pct.
Afvist genoptagelse	21	1,8 pct.	1,8 pct.
Anden lukningsårsag	6	0,5 pct.	1,3 pct.
I alt	1.144	99,9 pct.	100 pct.

Tabel 3.4 Ændrede/ophævede sager fordelt på sagsgrupper

Statens Uddannelsesstøtte	70	8,8 pct. af det samlede antal sager i gruppen (792)
Handicaptillæg	9	3,4 pct. af det samlede antal sager i gruppen (268)
Statens Voksenuddannelsesstøtte	2	10,5 pct. af det samlede antal sager i gruppen (19)
I alt	81	

Af de 70 sager om statens uddannelsesstøtte, som ankenævnet ændrede i 2019, omhandlede 60 af sagerne udlændinges ret til SU. Denne sagstype er således den sagstype, hvor ankenævnet oftest ændrer styrelsens afgørelse. Sagerne er vanskelige, idet afgørelsen af denne type sager bygger på et betydeligt skøn. EU-Domstolen har afsagt en del præjudicielle afgørelser, der inddrages i afgørelserne af sagerne.

Af de i alt 371 sager om udlændinges ret til SU, som nævnet har afgjort i 2019, blev afgørelsen ændret i 16,17 procent af de afgjorte sager. Hertil kommer 6 sager, som nævnet hjemviste til fornyet behandling i styrelsen, svarende til ca. 1,6 procent.

Tabel 3.5 Hjemviste sager fordelt på sagsgrupper

Statens Uddannelsesstøtte	19	3,5 pct. af det samlede antal sager i gruppen (543)
Handicaptillæg	26	13,7 pct. af det samlede antal sager i gruppen (190)
Statens Voksenuddannelsesstøtte	1	7,1 pct. af det samlede antal sager i gruppen (14)
Vilkår for tilbagebetaling	9	29 pct. af det samlede antal sager i gruppen (31)
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	0	0 pct. af det samlede antal sager i gruppen (12)
I alt	55	

3.3 Sagsbehandlingstid

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2019 var på 6,4 måneder.

Der er således sket et lille fald i forhold til 2018, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 6,7 måneder.

Af de 1144 sager, som ankenævnet afgjorde i 2019, blev 8,5 procent afgjort inden for 3 måneder, mod 13,5 procent i 2018.

Stort set alle sager, som blev afgjort relativt kort efter modtagelsen af sagen, er sager om klagefristoverskridelse. En anden gruppe er sager om specialpædagogisk støtte, da disse er prioriterede af nævnet. Det skyldes, at der i disse sager er tale om afslag på ikke-økonomisk støtte.

29 procent af sagerne blev afgjort inden for 4 til 6 måneder.

Det betyder, at 37,5 procent af sagerne blev afgjort indenfor 6 måneder fra ankenævnets modtagelse af sagen. Det er flere end i 2018, hvor 25,7 procent blev afgjort indenfor 6 måneder.

58 procent blev afgjort på mellem 7 og 12 måneder. I 2018 var det 73,7 procent af sagerne, der blev afgjort på mellem 7 og 12 måneder.

0,26 procent af sagerne, svarende til 3 sager, blev afgjort mere end 12 måneder efter modtagelsen af klagen.

4 Ankenævnets praksis på udvalgte sagsområder

Ankenævnet har i 2019 offentliggjort 9 afgørelser.

På ankenævnets hjemmeside (<https://ast.dk/naevn/ankenaevnet-for-statens-uddannelsesstotteordninger>) findes en søgemaskine, hvor det er muligt at søge på blandt andet emneord, datoer og fritekst.

I dette afsnit redegøres for udvalgte sagsområder og emner, hvor ankenævnet i 2019 har taget stilling til forhold af særlig interesse.

4.1 Statens uddannelsesstøtte

Statens Uddannelsesstøtte er en økonomisk, trangsbestemt ydelse til uddannelsessøgende.

Retten til SU er afhængig af tilknytningen til en uddannelse. Den studerende skal være indskrevet på og gennemgå en støtteberettigende uddannelse. Derudover gælder krav om studieaktivitet, at den studerende ikke f.eks. modtager anden offentlig støtte, der tjener lignende forsørgelsesformål som SU, eller får løn for sin deltagelse i uddannelsen.

Det er som udgangspunkt et krav, at den uddannelsessøgende er dansk statsborger, men udlændinge har mulighed for at opnå ret til SU på samme vilkår som danske statsborgere. For statsborgere fra lande uden for EU er kravene mere restriktive end for statsborgere i EU-lande.

SU-stipendiets størrelse beregnes først og fremmest på baggrund af oplysninger om den studerendes egen indtægt og andre personlige forhold, for eksempel om den studerende har børn. Hvis en studerende har en varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som medfører meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde, kan den pågældende tildeles et særligt tillæg til stipendiet.

4.1.1 Sager om tildeling, satser og tilbagebetaling af SU

Sagerne har i 2019 især fordelt sig på tre sagstyper; bopælskontrol, udlændinges ret til SU og indkomstkontrol. Dette afspejles også i de afgørelser, som ankenævnet har valgt at offentliggøre i 2019, hvor alle, med undtagelse af en enkelt sag om tillægsklip på grund af sygdom, er afgørelser inden for disse 3 sagstyper.

Bopælskontrol

Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte har iværksat en øget kontrol af, om studerende, der er tildelt SU med udeboendesats, kan dokumentere, at de er udeboende.

Af reglerne fremgår, at studerende, der modtager SU med satsen for udeboende, på styrelsens anmodning skal dokumentere, at de er udeboende.

Det er således den studerende, der skal kunne dokumentere bopælsforholdene. Det kan være vanskeligt at dokumentere, og bevisnød kommer den studerende til skade.

Når den studerende har haft faktisk og reel udgift til egen bolig, skal den studerende kunne fremvise skøde, lejekontrakt eller lignende samt dokumentation for afholdelse af en faktisk og reel udgift til boligen i form af kvittering for bankoverførsel eller anden digital pengeoverførsel.

Når den studerende ikke har en faktisk og reel udgift til boligen, foretages der en samlet konkret vurdering af den studerendes dokumentation for boligforholdet, herunder om den studerende har adgang til eget værelse, antallet af personer, der er tilmeldt adressen, og boligens afstand til forældrenes bopæl og de registeroplysninger, som styrelsen har adgang til.

I flere af de sager, som ankenævnet har behandlet, har den studerende indsendt kvitteringer fra MobilePay-overførsler til dokumentation for digital betaling af husleje. Ankenævnet betragter MobilePay-overførsler som digital pengeoverførsel. Det er dog ofte tilfældet, at det ikke fremgår af de indsendte kvitteringer, hvem afsender og modtager af overførslerne er, og hvad der betales for. For at godtage MobilePay-overførsler som dokumentation for digital betaling af husleje, kræves det blandt andet, at der også indsendes kontoudtog, hvoraf overførslerne fremgår.

I den samlede vurdering kan indgå de elementer, som fremgår af reglerne, men også andre som for eksempel den studerendes forklaring om boligforholdene, omfanget af indkøb i nærheden af den registrerede bopæl, medlemskab af foreninger i nærheden af bopælen og lignende.

Ankenævnet har den 28. november 2019 offentliggjort en afgørelse om dokumentation for udeboendestatus.

I den konkrete sag flyttede den studerende på sin 18 års fødselsdag sin adresse fra sine forældres adresse til sin kærestes forældres adresse. Den studerendes kæreste flyttede samtidig sin adresse fra sine forældres adresse til den studerendes forældres adresse. Den studerende oplyste, at hun boede gratis hos kærestens forældre, og at kæresten boede gratis hos hendes forældre.

Den studerende havde som dokumentation for, at hun var udeboende, indsendt godkendelse af fremleje af værelse fra boligselskabet og ganske få kvitteringer fra dagligvarebutikker og bager på meget lave beløb.

Ankenævnet fandt, at den studerende ikke havde dokumenteret at være udeboende. Ankenævnet lagde ved vurderingen blandt andet vægt på, at den studerende og kæresten havde byttet adresse, så de hver især boede hos den andens forældre.

Afgørelsen er offentliggjort under KEN.nr. 10081 af 28. november 2019.

Udlændinges ret til SU

En type sager, som i antal har været støt stigende de seneste år, er spørgsmålet om udlændinges ret til SU. De fleste af disse sager handler om, hvorvidt betingelserne for at være arbejdstager efter EU-retten er opfyldt. Det fremgår af reglerne, at EU-borgere, som er arbejdstagere i Danmark, kan have ret til SU. Det er en betingelse for ret til SU som EU-arbejdstager, at den udenlandske studerende fortsætter med at arbejde ved siden af studierne i et omfang, som ikke alene er et marginalt supplement.

Hvis den studerende, som har modtaget SU, ikke kan betragtes som arbejdstager efter EU-retten i den periode, hvor den pågældende har modtaget SU, skal den modtagne SU tilbagebetales.

Et mindretal af sagerne om udlændinges ret til SU handler om de øvrige muligheder for at blive ligestillet med danske statsborgere i relation til SU.

Ankenævnet har i 2019 offentliggjort 5 sager om udlændinges ret til SU, 4 sager om EU-borgere og en sag om en studerende, som er statsborger i et land uden for EU.

Opretholdelse af status som arbejdstager efter EU-retten

En studerende, der har status som arbejdstager efter EU-retten, kan i visse tilfælde bevare denne status i perioder uden arbejde, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Kontinuitet

Hvis EU-arbejdstageren påbegynder en uddannelse, og der både er tidsmæssig og indholdsmæssig sammenhæng mellem den tidligere erhvervsmæssige beskæftigelse og den omhandlede uddannelse, kan den studerende bevare status som arbejdstager under uddannelsen.

Den 16. oktober 2019 offentliggjorde nævnet to afgørelser, som omhandler denne situation.

I den ene sag fandt ankenævnet, at der ikke var tidsmæssig sammenhæng mellem det tidligere arbejde og den pågældende uddannelse, da der var forløbet 8 måneder fra ophør af ansættelsen til påbegyndelse af uddannelsen. At der var indholdsmæssig sammenhæng mellem arbejdet og uddannelsen, var ikke tilstrækkeligt.

Ansøger havde op til uddannelsesstart andet arbejde, hvor der ikke var indholdsmæssig sammenhæng mellem arbejde og uddannelse.

Ansøger kunne derfor ikke bevare arbejdstagerstatus under uddannelsen.

Afgørelsen er offentliggjort under KEN.nr. 9888 af 15. oktober 2019.

I den anden sag havde ansøger arbejdet i Danmark indtil knap 3 måneder før, han ansøgte om SU til en uddannelse. Ankenævnet fandt, at klager havde mistet sin arbejdstagerstatus, inden han begyndte studiet, da han havde været uden arbejde i knap tre måneder forud for uddannelsesstart. Ankenævnet lagde til grund, at han ikke havde bevaret arbejdstagerstatus op til studiestart på et andet grundlag.

Da ansøger således ikke havde en arbejdstagerstatus at bevare på tidspunktet for påbegyndelse af uddannelsen, fandt ankenævnet ikke grundlag for at tage stilling til, om der var indholdsmæssig sammenhæng mellem arbejdet og uddannelsen.

Afgørelsen er offentliggjort under KEN.nr. 9890 af 15. oktober 2019.

Uforskyldt ledighed

En anden situation, hvor en EU-arbejdstager kan bevare status som arbejdstager, er, hvor arbejdstageren bliver uforskyldt ledig og tilmelder sig jobcenteret som arbejdssøgende.

Ankenævnet fandt, at en studerende kunne opretholde status som EU-arbejdstager, da han var blevet uforskyldt ledig og havde meldt sig ledig på jobcenteret ganske kort tid efter ansættelsens ophør. Opsigelsen skete på grund af arbejdsgivers konkurs, og den studerende havde 3 måneders opsigelsesvarsel. Den studerende var kontraktligt forpligtet til at arbejde i opsigelsesperioden, men blev fristillet af arbejdsgiveren. Den studerende modtog løn i opsigelsesperioden. Den studerende havde meldt sig ledig på jobcenteret 9 dage efter ansættelsens ophør.

Afgørelsen er offentliggjort under KEN.nr. 9125 af 15. februar 2019.

Sygdom og ferie

En tredje situation, hvor en EU-arbejdstager kan bevare status som arbejdstager, er ved ferie og ved uarbejdsdygtighed på grund af sygdom. Det er dog en betingelse, at EU-

statsborgeren forud for ferien eller den midlertidige uarbejdsdygtighed har status af arbejdstager.

Ankenævnet fandt, at en EU-statsborger ikke kunne betragtes som arbejdstager efter EU-retten forud for ferie og sygdom, primært på grund af svingende og uregelmæssig beskæftigelse.

Afgørelsen er offentliggjort under KEN.nr. 9824 af 26. september 2019.

5 års ophold i Danmark – ikke EU-statsborger

En studerende, som er statsborger i et land uden for EU, har ret til SU i Danmark, hvis vedkommende har haft registreret ophold i Danmark i 5 år.

Ankenævnet fandt, at registrering i Udenrigsministeriets protokol ikke kunne betragtes som registreret ophold i Danmark, og at ansøger derfor ikke opfyldte betingelsen om 5 års registreret ophold i Danmark. Ansøger havde fået registreret sit ophold i folkeregisteret ca. 1 år og 9 måneder før ansøgningstidspunktet. Han havde i perioden før registreringen opholdt sig i Danmark i en længere periode, men havde i den forbindelse alene fået opholdstilladelse af Udenrigsministeriet, og var i den forbindelse alene registreret i Udenrigsministeriets protokol.

Ankenævnet stadfæstede derfor, at ansøger ikke havde ret til SU.

Ankenævnet lagde herved vægt på, at udenlandske statsborgere, som bor og opholder sig i Danmark på grund af arbejde på en ambassade, international organisation eller lignende, og som har fået opholdstilladelse af Udenrigsministeriet, betegnes som eksteritoriale, og ikke registreres som tilflyttet til Danmark i folkeregisteret. Det samme gælder for disses udenlandske familiemedlemmer.

Afgørelsen er offentliggjort under KEN.nr. 9886 af 15. oktober 2019.

Indkomstkontrol

Ankenævnet har i 2019 offentliggjort 2 afgørelser om indkomstkontrol.

SU nedsættes og kræves tilbagebetalt, hvis den studerendes egenindkomst i støtteåret overstiger fribeløbet.

Hvis den studerende påbegynder eller afslutter en uddannelse i løbet af støtteåret, kan egenindkomsten i visse tilfælde periodiseres. Det betyder, at egenindkomsten og fribeløbet opgøres for den periode, hvor den studerende har været under uddannelse, og ikke for hele året.

Ved opgørelsen af egenindkomsten anvendes oplysninger fra indkomstregisteret.

Indkomst, som ikke er indberettet til indkomstregisteret, fx fra selvstændig virksomhed, fordeles som udgangspunkt ligeligt over alle årets måneder og medregnes ved opgørelsen af egenindkomsten med den del, som svarer til uddannelsesperioden.

Der kan i særlige tilfælde dispenseres for denne ligelige fordeling af indkomsten, hvis den studerende ellers vil blive urimeligt ringe stillet.

Den situation har ankenævnet offentliggjort 2 afgørelser om i 2019.

I den ene sag fandt ankenævnet, at dispensation kan være aktuel, hvis den studerende påbegynder drift af selvstændig virksomhed kort tid inden uddannelsens ophør, og hvis kun en lille del af virksomhedens arbejde i året er udført i uddannelsesperioden.

Det er dog en forudsætning, at der er dokumentation for, at virksomhedens arbejde alene er udført i en bestemt periode, og at virksomhedens driftsperiode kun har et kortvarigt sammenfald med uddannelsesperioden.

Ankenævnet anførte, at dokumentationen eksempelvis kan være fakturaer med angivelse af, hvornår arbejdet er udført, dokumentation for betaling af disse fakturaer, som stemmer overens med fakturaernes indhold samt registreringsdato i CVR som stemmer overens hermed.

Afgørelsen er offentliggjort under KEN.nr. 10065 af 27. november 2019.

I den anden sag, fandt ankenævnet, at dispensation kan være aktuel, hvis den studerende driver selvstændig virksomhed og påbegynder eller afslutter uddannelse i løbet af kalenderåret, og hvis kun en lille andel af virksomhedens arbejde i året er udført i uddannelsesperioden.

Det er dog en forudsætning, at det klart er dokumenteret, hvilken del af indtægten der hidrører fra perioden uden for uddannelse, og hvilken del der hidrører fra perioden under uddannelsen.

Dokumentationen kan fx være en perioderapport for perioden uden for uddannelsesperioden, hvoraf det fremgår, at indtægter indregnes på baggrund af tidspunktet for arbejdets udførelse, og hvor en autoriseret revisor erklærer, at rapporten er udført i overensstemmelse med årsregnskabsloven, skattelovgivningen og etiske regler for revisorer.

Afgørelsen er offentliggjort under KEN.nr. 10066 af 27. november 2019.

Tillægsklip på grund af sygdom

Efter reglerne kan der efter ansøgning tildeles ekstra SU-klip som tillæg til rammen og støttetiden, hvis den studerende er forsinket i uddannelse på grund af sygdom eller andre særlige forhold.

Det er ankenævnets opfattelse, at begrebet sygdom i SU-reglerne dækker over en kortere- eller længerevarende, men midlertidig situation. I tilfælde, hvor sygdommen er kronisk eller må forventes at have et forløb over flere år, kan der ikke tildeles tillægsklip.

Ankenævnet fandt, at den studerendes sygdom ikke længere kunne betegnes som midlertidig. Den studerende havde været syg i mere end 1½ år forud for den periode, der ansøgte om ekstra SU-klip til. Hun havde modtaget ekstra SU-klip op til den periode, der ansøgte om ekstra klip til, og hun forventedes at kunne genoptage studierne gradvist 1½ til 2 år efter den ansøgte periodes start.

Afgørelsen er offentliggjort under KEN. nr. 9734 af 20. august 2019.

4.2 Særligt om handicaptillæg

Tillægget til studerende med funktionsnedsættelser (handicaptillæg) gives til studerende, som på grund af en varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde.

Betingelserne for at modtage det særlige tillæg er meget snævre. Funktionsnedsættelsen skal have så betydelige følger, at det stort set ikke er muligt for den pågældende at påtage sig erhvervsarbejde i nævneværdigt omfang. Funktionsnedsættelser, som kan være væsentlige for den studerendes hverdag, men som ikke hindrer den studerende i at påtage sig erhvervsarbejde, medfører således ikke ret til tillægget.

I lighed med tidligere år stadfæster ankenævnet langt de fleste sager om handicaptillæg.

Ankenævnet har i 2019 ændret styrelsens afgørelse i 9 sager.

Årsagen til ændringerne er typisk, at ankenævnet foretager en anden skønsmæssig vurdering af funktionsnedsættelses betydning for den studerendes erhvervsevne.

5 Bilag

Bilag 1- Lov nr. 269 af 19. marts 2013 om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Bilag 2 - Bekendtgørelse nr. 1272 af 7. november 2013 om forretningsorden for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Titel **_Bilag**
Udgiver **Ankestyrelsen, juni 2020**

Layout **Identitet & Design AS**

Kontakt **Ankestyrelsen**
Teglholmsgade 3, 2450 København SV
Telefon **33 41 12 00**
Hjemmeside **www.ast.dk**
E-mail **@ast.dk**

Lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Kompetence og organisation

§ 1. Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er klageinstans for administrative afgørelser inden for statens uddannelsesstøtteordninger, i det omfang det er fastsat ved lov.

Stk. 2. Ankenævnet er uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

§ 2. Ankenævnet består af 1 formand og 2 medlemmer.

Stk. 2. Formanden skal være dommer. Formanden beskikkes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser efter udpegning af vedkommende retspræsident.

Stk. 3. Medlemmerne af ankenævnet beskikkes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser. 1 medlem beskikkes efter fælles indstilling fra organisationer, der repræsenterer studerende på de videregående uddannelser under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og kulturministeren, og 1 medlem beskikkes efter fælles indstilling fra rektorer for uddannelsesinstitutioner med videregående uddannelser under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og kulturministeren. Medlemmerne af ankenævnet beskikkes blandt personer, der har særligt kendskab til uddannelses- og studiemæssige forhold og besidder økonomisk sagkundskab. Herudover skal det ene medlem have bestået juridisk candidateksamen og have særligt kendskab til forvaltningsret.

Stk. 4. For formanden og hvert medlem beskikkes der 1 stedfortræder efter reglerne i stk. 2 og 3.

Stk. 5. Formanden, medlemmerne og stedfortræderne beskikkes for 4 år ad gangen. Genbeskikkelse kan finde sted.

Stk. 6. Udtræder formanden, et medlem eller en stedfortræder af ankenævnet, beskikkes en ny formand, et nyt medlem eller en ny stedfortræder efter reglerne i stk. 2 og 3 for den resterende del af beskikkelsesperioden.

§ 3. Ved behandling af en klage i ankenævnet, der omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, tiltrædes ankenævnet af 1 sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer.

§ 4. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter en forretningsorden for ankenævnet, herunder om sekretariatsbetjening af ankenævnet.

Kapitel 2

Klagebehandling

§ 5. Klagen stiles til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger og indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen, medmindre andet er fastsat i den øvrige lovgivning. Den myndighed, der har truffet afgørelsen, vurderer, om der er grundlag for at give klager helt eller delvist medhold.

Stk. 2. Giver den myndighed, som har truffet afgørelsen, ikke klageren fuldt ud medhold, sender myndigheden klagen samt begrundelse for afgørelsen og genvurderingen til ankenævnet.

Stk. 3. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter i ankenævnets forretningsorden, jf. § 4, nærmere regler om proceduren for indbringelse af klager til ankenævnet.

§ 6. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når alle medlemmer eller stedfortrædere for disse deltager i afgørelsen, jf. dog stk. 3-5.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelse træffes ved stemmeflerhed. Ved stemmelighed, jf. § 3, er formandens eller dennes stedfortræders stemme udslagsgivende.

Stk. 3. Uanset stk. 1 kan formanden eller dennes stedfortræder på ankenævnets vegne træffe afgørelse om afvisning, som følge af at klage ikke er indgivet rettidigt.

Stk. 4. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne, indtil 6 måneder efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, træffe afgørelse om, at der kan ses bort fra overskridelse af klagefristen fastsat ved lov eller regler udstedt i medfør af lov, når overskridelsen af særlige grunde er undskyldelig.

Stk. 5. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne tillige træffe afgørelse i sager om aktindsigt.

§ 7. Ankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 8. Ankenævnet afgiver en årlig beretning om sin virksomhed til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser. Ankenævnet offentliggør på sin hjemmeside oplysninger om ankenævnets virksomhed, forretningsordenen og afgørelser af principiel karakter.

Kapitel 3

Ikrafttræden m.v.

§ 9. Loven træder i kraft den 1. april 2013.

Stk. 2. Formanden for og medlemmer af Ankenævnet for Uddannelsesstøtten, der er beskikket efter de hidtil gældende regler, fortsætter deres funktion i Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, indtil formanden, nye medlemmer og stedfortrædere beskikkes til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter § 2.

Stk. 3. § 6, stk. 3-5, har virkning for klager, der indbringes for ankenævnet efter lovens ikrafttræden.

§ 10. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Givet på Amalienborg, den 19. marts 2013

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/ Morten Østergaard

Bekendtgørelse om forretningsorden for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

I medfør af § 4 og § 5, stk. 3, i lov nr. 269 af 19. marts 2013 om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger fastsættes:

Kapitel 1

Kompetence og sammensætning

§ 1. Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er klageinstans for administrative afgørelser inden for statens uddannelsesstøtteordninger, i det omfang det er fastsat ved lov, jf. § 1, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

§ 2. Ankenævnet består af en formand og to medlemmer, jf. § 2, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Der beskikkes for formanden og hvert medlem en stedfortræder, jf. § 2, stk. 4, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Stedfortræderen deltager i sagernes behandling, når formanden eller det pågældende medlem har forfald.

Stk. 3. For hver sag, der omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, tiltrædes ankenævnet af et sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer, jf. § 3 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Danske Handicaporganisationer udpeger et antal personer, der skiftes til at deltage i nævnets behandling af de berørte sager.

§ 3. Styrelsen for Forskning og Innovation sekretariatsbetjener ankenævnet og afholder de udgifter, der er forbundet hermed, herunder udgifter til handicapkompenserende foranstaltninger. Styrelsen kan bestemme, at

forberedelsen af sagerne alene foregår digitalt, herunder udsendelse af mødemateriale m.v. til nævnets møder, jf. kapitel 2 og 3.

Kapitel 2

Forberedelse af sagerne

§ 4. Behandlingen af sager i ankenævnet er omfattet af reglerne i forvaltningsloven, lov om offentlighed i forvaltningen og lov om behandling af personoplysninger.

Stk. 2. Inden ankenævnet kan behandle en klage, skal den myndighed, som har truffet afgørelsen, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Derfor skal en klage først indgives til denne myndighed, jf. § 5, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 3. Kan myndigheden ikke give klageren fuldt ud medhold, sender myndigheden klagen samt en udtalelse til ankenævnet, jf. § 5, stk. 2, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Udtalelsen skal indeholde en begrundelse for afgørelsen og genvurderingen.

§ 5. Hvis en sag ikke er blevet genvurderet, jf. § 4, stk. 2 og 3, sender ankenævnets sekretariat sagen til myndigheden med henblik på genvurdering af sagen.

§ 6. Ankenævnets sekretariat sender myndighedens udtalelse og sagens akter til klager, der skal have lejlighed til at kommentere udtalelsen inden for en frist af mindst 1 uge. Sekretariatet og klager kan aftale en kortere frist.

§ 7. Ankenævnets sekretariat forestår den forberedende sagsbehandling, indhenter de nødvendige oplysninger og udarbejder en sagsfremstilling og udkast til afgørelse, inden sagen behandles af ankenævnet.

§ 8. Formanden eller dennes stedfortræder bestemmer rækkefølgen for behandling af indkomne sager.

Kapitel 3

Afholdelse af møder og afgørelse af sagerne

§ 9. Ankenævnet træffer afgørelser i møder, herunder telefonmøder el.lign. , jf. dog §§ 14 og 15, på grundlag af de skriftlige oplysninger i sagerne.

Stk. 2. Ankenævnets møder er ikke offentlige.

§ 10. Formanden eller dennes stedfortræder indkalder til møderne, som holdes så ofte, det er nødvendigt. Indkaldelse til møde skal som hovedregel ske med mindst 2 ugers varsel.

Stk. 2. Ankenævnets sekretariat udsender dagsorden for mødet med en fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på mødet, samt alle relevante akter i de pågældende sager med et rimeligt varsel, så vidt muligt senest 1 uge før mødet. Dagsorden med tilhørende sagsmateriale sendes til medlemmer, stedfortrædere og sagkyndigt medlem, der deltager i det pågældende møde.

Stk. 3. Når det er påkrævet af hensyn til sagens karakter, kan formanden eller dennes stedfortræder bestemme, at der kan ske forkortelse af de tidsfrister, der er nævnt i stk. 1 og 2.

§ 11. Er et medlem forhindret i at deltage i et møde, indkalder formanden eller dennes stedfortræder vedkommende medlems stedfortræder.

§ 12. Formanden eller dennes stedfortræder leder ankenævnsmødet.

Stk. 2. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når formanden og alle medlemmer eller stedfortrædere for disse deltager i afgørelsen, jf. dog §§ 14 og 15.

§ 13. Ankenævnets afgørelser træffes ved stemmeflerhed, jf. dog § 14, stk. 1. Ved stemmelighed, jf. § 2, stk. 3, er formandens eller dennes stedfortræders stemme afgørende.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser indføres i beslutningsreferat, som underskrives af formanden og alle medlemmer, der har deltaget i afgørelsen. Referatet skal ikke gengive drøftelserne på mødet, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Hvis en afgørelse ikke kan træffes ved enstemmighed, kan formanden eller et medlem forlange at få sit særstandpunkt anført i beslutningsreferatet. I disse tilfælde kan formanden eller medlemmet tillige forlange bemærkning om sit særstandpunkt optaget i selve afgørelsen med begrundelse for henholdsvis flertallets og mindretallets standpunkter og med angivelse af antallet af stemmer for de respektive standpunkter.

§ 14. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne træffe afgørelse i følgende sager:

- 1) Afvisning af en klage som følge af, at den ikke er indgivet rettidigt, jf. § 6, stk. 3, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
- 2) Dispensation for overskridelse af klagefristen i indtil 6 måneder efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. § 6, stk. 4, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
- 3) Klage over en myndigheds afgørelse om aktindsigt, jf. § 6, stk. 5, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
- 4) Anmodning om aktindsigt i ankenævnets sager, jf. § 6, stk. 5, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Ankenævnets øvrige medlemmer orienteres om de afgørelser, der træffes af formanden eller dennes stedfortræder.

§ 15. Sager, som formanden eller dennes stedfortræder skønner egnet til skriftlig votering, kan udsendes til medlemmerne med indstilling om afgørelse. Såfremt et medlem anmoder herom, skal disse sager dog drøftes på et møde.

§ 16. Ankenævnets afgørelser, herunder afgørelser som træffes af formanden eller dennes stedfortræder på ankenævnets vegne, kan have følgende indhold:

- 1) At ankenævnet stadfæster, ændrer eller ophæver myndighedens afgørelse.
- 2) At ankenævnet hjemviser sagen til fornyet behandling hos myndigheden.
- 3) At ankenævnet afviser klagen.
- 4) At ankenævnet afviser anmodningen om genoptagelse af en sag, som ankenævnet tidligere har afgjort.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser udfærdiges skriftligt med begrundelse. Sekretariatet forestår sagsbehandlingen efter mødet med udsendelse af afgørelse m.v.

§ 17. Ankenævnet er i sin virksomhed uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse, jf. § 1, stk. 2, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 7 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

§ 18. Fremkommer der i en sag, som ankenævnet har afgjort, nye og for sagens afgørelse væsentlige oplysninger, kan ankenævnet beslutte at tage sagen op til fornyet behandling og afgørelse. Det samme gælder, hvis der er begået væsentlige fejl i sagsbehandlingen.

Kapitel 4

Forskellige bestemmelser

§ 19. Der påhviler ankenævnets medlemmer tavshedspligt efter forvaltningslovens § 27.

§ 20. Reglerne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet gælder for formanden og medlemmerne samt disses stedfortrædere.

Stk. 2. Den enkelte har selv pligt til at gøre formanden eller dennes stedfortræder opmærksom på forhold, som kan bevirke inhabilitet. Dette skal ske hurtigst muligt inden mødet, således at en stedfortræder kan inddrages i behandlingen af sagen. Formanden eller dennes stedfortræder træffer afgørelse om et medlems inhabilitet.

Stk. 3. Hvis der på et møde rejses tvivl om et medlems habilitet, afgøres spørgsmålet på mødet. Afgørelsen træffes ved almindeligt flertal blandt medlemmerne af nævnet. Ved stemmelighed er formandens eller dennes stedfortræders stemme afgørende.

§ 21. §§ 19 og 20 gælder også for ankenævnets sekretærer. Hvis en sekretær ikke kan medvirke ved behandlingen af en sag, udpeges en anden til at virke som sekretær under behandlingen af denne sag.

§ 22. Ankenævnet afgiver en årlig redegørelse om sin virksomhed, jf. § 8 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Redegørelsen skal indeholde oplysninger om ankenævnets principielle afgørelser, sagsbehandlingstider og sagsantal. Redegørelsen sendes til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og offentliggøres på ankenævnets hjemmeside. Redegørelsen forberedes af ankenævnets sekretariat.

Stk. 2. Afgørelser, der er af principiel betydning og egnet som vejledning om ankenævnets praksis, offentliggøres i anonymiseret og eventuelt i resumeret form.

Kapitel 5

Ikrafttræden

§ 23. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. november 2013.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1419 af 28. december 2000 om forretningsorden for Ankenævnet for Uddannelsesstøtten ophæves.

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, den 7. november 2013

Morten Østergaard

/ Jesper Schaumburg-Müller